

Til fjárlaganefndar Alþingis

Reykjavík, 19. október 2026

Efni: Tryggja þarf tímanlega og fullnægjandi fjármögnun landamæraeftirlits í höfnum

Faxaflóahafnir hvetja fjárlaganefnd Alþingis til að tryggja lögregluembættum nægilegt og varanlegt fjármagn til landamæraeftirlits í höfnum landsins við afgreiðslu fjárlaga fyrir árið 2027. Sem stærsti hafnarekandi landsins hafa Faxaflóahafnir víðtæka reynslu af móttöku skemmtiferðaskipa og samstarfi við lögreglu um landamæraeftirlit. Öruggt og skilvirkt eftirlit er grundvallarforsenda þess að taka á móti ferðamönnum sem koma sjóleiðis til Íslands.

Reynsla Faxaflóahafna undanfarin ár er sú að fjármögnun þessa mikilvæga verkefnis hafi ítrekað verið staðfest á síðustu stundu. Óvissa um fjárveitingar hefur varað langt fram eftir vetri og svigrúm lögreglu til að ráða og þjálfar starfsfólk fyrir komandi vertíð því verið afar takmarkað. Slík tilhögun torveldar bæði undirbúning sem og ábyrga framkvæmd við móttöku skipa og farþega og er óviðunandi umgjörð um lögbundið og fyrirsjáanlegt verkefni.

Lögreglan hefur lagt sig fram um að sinna verkefninu við þessar aðstæður og samstarf lögreglu og Faxaflóahafna hefur verið gott. Með auknu umfangi landamæraeftirlits, m.a. vegna innleiðingar komu- og brottfararkerfis, hefur þörfin fyrir fullnægjandi fjölda þjálfðra landamæraráðgjafa enn frekar aukist.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu hefur upplýst Faxaflóahafnir um að án viðbótarfjárveitinga kunni einungis þrír til fjórir landamæraráðgjafa að geta sinnt stærstu afgreiðslunum sumarið 2027, í stað tólf til fjórtán eins og verkefni liðins sumars kröfðust. Slík skerðing gæti valdið verulegum töfum við afgreiðslu farþega með ófyrirsjáanlegum afleiðingum, svo sem neikvæðum áhrifum á upplifun ferðamanna, starfsemi þjónustuaðila og orðspor Íslands sem áfangastaðar.

Icelandair hefur í umsögn sinni um fjárlagafrumvarpið bent á mikilvægi þess að ákvörðun um fjárveitingar til landamæraeftirlits verði tekin við afgreiðslu fjárlaga, enda taki ráðning og þjálfun landamæraráðgjafa marga mánuði. Faxaflóahafnir ítreka þau sjónarmið og leggja áherslu á að hið sama gildi um landamæraeftirlit í höfnum.

Faxaflóahafnir leggja því ríka áherslu á að fjárþörf landamæraeftirlits í höfnum verði mætt við afgreiðslu fjárlaga í haust. Tryggja þarf bæði fullnægjandi fjárhæðir og tímanlega ákvörðun um þær, svo lögreglan geti undirbúið starfsemina með eðlilegum fyrirvara. Öflugt landamæraeftirlit við hafnir landsins er sameiginlegt hagsmunamál stjórnvalda, hafna og ferðaþjónustu og forsenda öruggrar og greiðrar móttöku ferðamanna.

Virðingarfyllt,
fyrir hönd Faxaflóahafna

Gunnar Tryggvason
hafnarstjóri